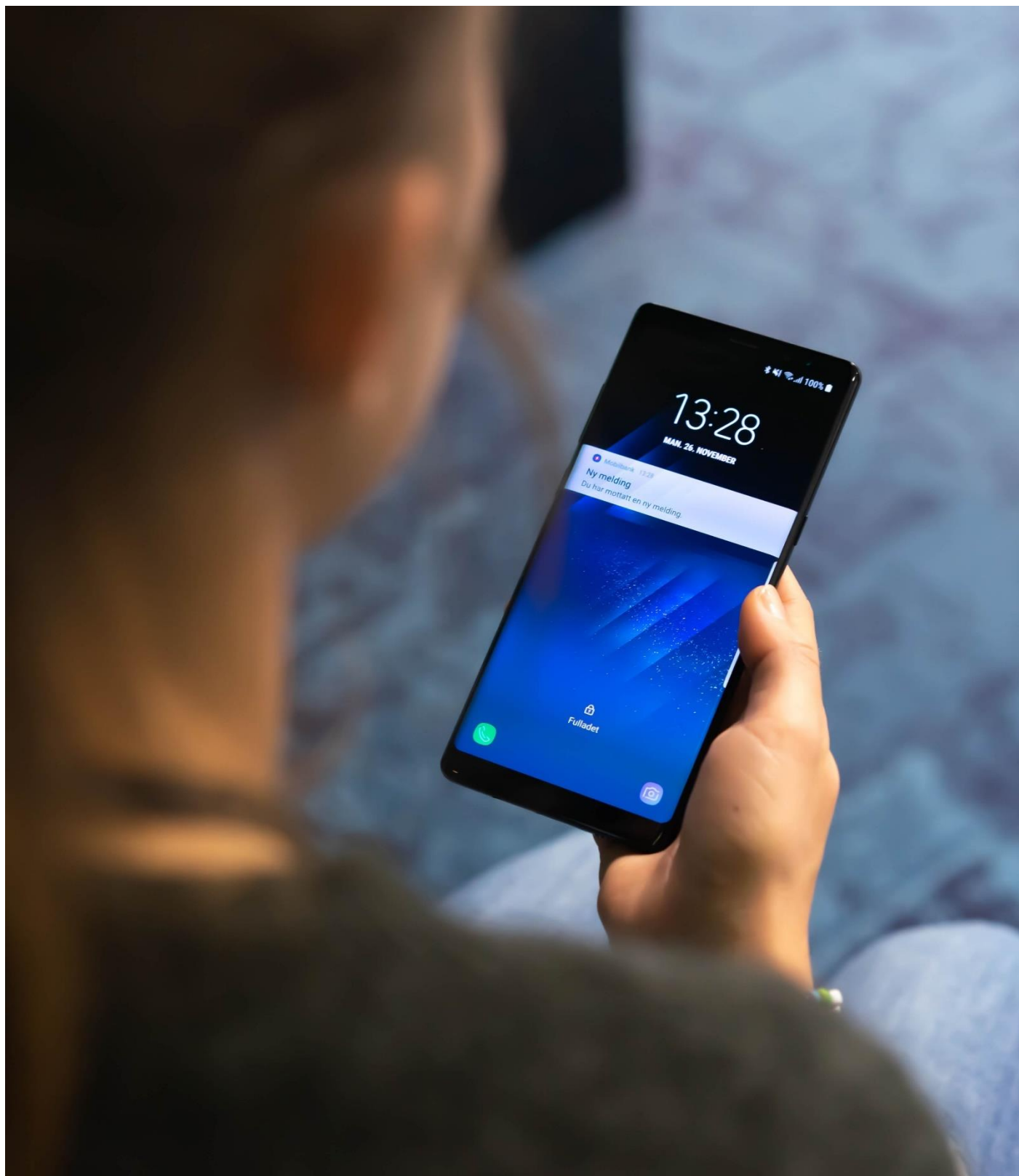

2020

DELÅRSREGNSKAP 3. KVARTAL

SPAREBANK 1 HALLINGDAL VALDRES
NO 937 889 631
TELEFON 915 03202
WWW.SB1.NO

SpareBank
HALLINGDAL VALDRES

Visjon, verdier og mål

Visjon

SpareBank 1 Hallingdal Valdres – anbefalt av kunden

Misjon

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal sikre at privatpersoner og bedrifter i størst mulig grad får anledning til å realisere sine drømmer og skape verdier.

Vi bryr oss om våre målgrupper, setter deres behov først og de skal være trygge på at vi stiller opp når det trengs. Som en totalleverandør med lokal tilstedeværelse er det vi som kjenner regionen best og kan gi personer og bedrifter skreddersydde råd, hjelp og støtte tilpasset den enkelte.

I alt vi gjør har vi fokus på at regionen, bedrifter og personer lykkes i å realisere sine mål og vi skal være det naturlige førstevalget.

Verdier

Engasjert og dyktig

Hovedmål

- Målgruppen er kunder med tilknytning til Hallingdal og Valdres.
- Sparebank er kjernevirksomheten. Vi styrker verdikjeden og lønnsomheten gjennom formidling av forsikring, eiendomsmegling, regnskap og økonomisk rådgivning.
- Vi skal i Hallingdal og Valdres være den mest attraktive arbeidsplassen og med de beste og mest fornøyde medarbeidere, med høy endringskapasitet og medarbeidere som har vilje og evne til kontinuerlig læring.
- Konsernet tar en aktiv rolle for å skape en grønn fremtid og skal være en foregangsvirksomhet i egne bransjer på miljøengasjement i egen drift og utvikle tjenester som stimulerer kundene til gode miljøtiltak.

4	HOVEDTALL
5	NØKKELTALL
6	STYRETS BERETNING
DELÅRSREGNSKAP	
13	RESULTATREGNSKAP
14	BALANSE
15	ENDRING EGENKAPITAL
NOTER TIL REGNSKAPET	
17	1. REGNSKAPSPRINSIPPER
23	2. VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER
26	3. OVERGANGSEFFEKTER ENDRINGER I ÅRSREGNSKAPSFORSKRIFTEN FOR BANKER M.V.
28	4. TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.
31	5. BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
31	6. INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
32	7. FINANSIELLE DERIVATER
33	8. ANDRE EIENDELER
34	9. GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
35	10. ANNEN GJELD OG BALANSEFØRTE FORPLIKTELSER
36	11. KAPITALDEKNING
38	12. EGENKAPITALBEVISEIERE OG SPREDNING AV EGENKAPITALBEVIS PER 31.03.2020
39	13. SEGMENTINFORMASJON
40	14. SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS M.V.
41	15. VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER
43	16. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Hovedtall

RESULTATSAMMENDRAG (Hele tusen kroner)	30.09.2020		30.09.2019		Året 2019	
		%		%		%
Netto renteinntekter	137 233	1,61	145 817	1,80	196 216	1,77
Netto provisjons- og andre inntekter	51 701	0,61	56 225	0,69	75 474	0,68
Netto resultat fra finansielle eiendeler	52 104	0,61	115 866	1,43	73 251	0,66
Andre driftsinntekter	71 579	0,84	67 197	0,83	88 109	0,80
Sum inntekter	312 617	3,66	385 105	4,75	433 050	3,91
Sum driftskostnader	172 914	2,02	164 496	2,03	233 418	2,11
Driftsresultat før tap	139 703	1,64	220 609	2,72	199 632	1,80
Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	5 765	0,07	- 608	-0,01	- 4 315	-0,04
Resultat før skatt	133 938	1,57	221 217	2,73	203 947	1,76
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	21 482	0,25	30 169	0,37	37 083	0,34
Periodens resultat	112 456	1,32	191 048	2,36	166 864	1,43
IV Resultat før andre inntekter og kostnader	112 456					
Sum andre inntekter og kostnader	1 549	0,02				
Periodens totalresultat	114 005	1,33				

Nøkkeltall

NØKKELTALL	30.09.2020	30.09.2019	Året 2019
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning	9,3 %	16,4 %	11,2 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	9,4 %		
Kostnadsprosent (morbank)	49,4 %	33,2 %	38,6 %
Kostnadsprosent (konsern)	55,3 %	42,7 %	53,9 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder	9 935 758	8 965 607	9 013 843
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	12 562 687	11 435 441	11 517 741
Innskudd fra kunder	8 498 375	7 957 883	8 196 884
Innskuddsdekning	85,5 %	88,8 %	90,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	10,8 %	4,2 %	1,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	9,9 %	3,3 %	1,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	6,8 %	8,4 %	8,1 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	11 391 804	10 806 346	11 069 394
Forvaltningskapital	11 674 205	11 109 402	11 401 276
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	14 301 134	13 579 236	13 905 174
Tap og mislighold i % av brutto utlån			
Tapsprosent utlån	0,05 %	-0,01 %	-0,04 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	1,00 %		
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,07 %		
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)			
Kapitaldekningsprosent	22,9 %	19,8 %	22,2 %
Kjernekapitaldekningsprosent	21,0 %	18,1 %	20,3 %
Ren kjernekapitalprosent	20,8 %	17,9 %	20,1 %
Ren kjernekapitalprosent, morbank	21,7 %	17,8 %	20,6 %
Netto ansvarlig kapital	1 647 297	1 559 345	1 619 982
Kjernekapital	1 509 266	1 420 718	1 479 022
Ren kjernekapital	1 496 686	1 404 356	1 462 174
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,6 %	9,4 %	9,7 %
LCR, morbank	179,8 %	150,0 %	154,0 %
Kontor og bemanning			
Antall kontor	10	10	10
Antall årsverk	166,0	153,5	158,9

Styrets beretning

Konsernet

Konsernets virksomhet omfatter følgende områder:

- Bankvirksomhet
- Eiendomsmegling
- Regnskapsføring.

Alle disse forretningsområdene er konsesjonspliktige.

Den samlede virksomheten blir utført av banken som morselskap og 6 heleide datterselskaper.

Konsernregnskapet omfatter også en felleskontrollert virksomhet – Samarbeidende Sparebanker AS som er deleier av Alliansesamarbeidet i SpareBank 1.

Konsernet har et samlet resultat etter skatt på 112,5 mill. kroner hittil i år. Dette er 78,6 mill. lavere enn resultatet for tilsvarende periode i fjor. Resultatet hittil i år er noe preget av koronapandemien og markedsutviklingen i kjølvannet av pandemien samt overgang til ny regnskapsstandard IFRS.

Sammenligningstall mot fjoråret er ikke omarbeidet etter IFRS.

Bankvirksomheten

Bankvirksomheten (morbanken) har i kvartalet hatt 93,8 årsverk.

Banken har et totalresultat per 3. kvartal på 93,6 mill. kroner. Dette gir en egenkapitalavkastning på 9,4 % hittil i år. Resultatet er 92,8 mill. svakere enn tilsvarende periode i fjor. Resultatet hittil i år er påvirket av endringen i regnskapsprinsipp kombinert med negativ utvikling i finansmarkedene og store renteendringer. Selv om det flere faktorer som har gitt utslag på enkeltposter så er faktisk samlet resultat etter 3. kvartal i tråd med forventningene og er betydelig bedre enn det halvåret med pandemi skulle tilsi. Flere resultatелеmenter har utviklet seg

positivt gjennom kvartalet og er kommentert nedenfor.

Uroen som fulgte i kjølvannet av de omfattende tiltakene fra regjeringen i kjølvannet av Covid-19 førte til at Norges Bank senket styringsrenten to ganger i mars med til sammen 1,25 prosentpoeng og ytterligere med 0,25 prosentpoeng i mai som resulterte i at vi for første gang i historien fikk en styringsrente i Norge på 0 %.

Banken var tidlig ute og signaliserte sin deltakelse i dugnaden for å bekjempe virusutbruddet og var en av de første bankene til å senke renten med umiddelbar virkning både i mars og mai. Dette ble lagt merke til og skapte økt interesse rundt bankens utlånsprodukter. Bankens renter ble til sammen senket med 1,35 prosentpoeng. Innskuddsrentene ble også senket, men noe mer differensiert.

Den raske reduksjonen i utlånsrentene har påvirket netto renteinntekter hittil i år og endte på 137,6 mill. kroner. Dette er en reduksjon fra samme periode i fjor på 9,1 mill. kroner (-6,2 %) og en rentenetto på 1,59 % (1,81 %). Renteinntekter fra lån overført til kredittforetak resultatføres som provisjonsinntekter og utgjorde 11 mill. kroner og er 3,2 mill. lavere enn tilsvarende periode i fjor. Samlede netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak var på 148,6 mill. (160,9). Denne inntektsreduksjonen på 12,3 mill. kroner kan tilskrives bankens «korona-dugnad» på rentevilkår.

Samlede netto provisjons- og andre inntekter har en reduksjon fra fjoråret på 4,5 mill. kroner. Nedgangen skyldes i hovedsak de nevnte provisjonsinntektene fra overførte lån til kredittforetakene. De andre provisjonsområdene har inntekter på forventet nivå. Fra 1. mars gjennomførte banken en større omlegging i prising av betalingstjenester som vil komme kundene til gode, og resultere i lavere inntekter fremover for banken.

Posten resultat fra finansielle eiendeler viser store endringer fra fjoråret. Mye av dette skyldes

ekstraordinært utbytte og salgsgvinster i 2019. Resultatregnskapet er også påvirket av overgangen fra norske regnskapsregler basert på kostpris til internasjonale regler der markedsverdien blir lagt til grunn i regnskapet. Her har det vært store svingninger så langt i år. Vi opplevde et sterkt fall i aksjekurser og rente i mars med til dels store kursfall for verdipapirfond og obligasjoner. Her har kursene kommet bra tilbake og dette kvartalsresultatet er i mindre grad påvirket av børsuroen tidligere i år.

I månedsskiftet februar/mars skiftet banken forvalter for verdipapirportefølje av obligasjoner, aksjefond og obligasjonsfond. Ny forvalter er ODIN Forvaltning AS. Markedsutviklingen for verdipapir har vært god de siste to kvartalene og fondsporteføljen viser nå en merverdi i regnskapet.

Som følge av det lave rentenivået gir verdivurderingen av bankens fastrenteutlån en positiv resultateffekt på 10,6 mill., men kursendringene på renteswap-avtalene som rentesikrer disse utlånene har på grunn av renteutviklingen en kostnadseffekt på 16,5 mill. kroner. Nettoeffekten er en kostnad på 5,9 mill. som belastes resultatregnskapet.

Driftskostnadene per 3. kvartal er på 115,7 mill. noe som er 9 mill. over samme periode i fjor. Lønnskostnadene øker med ca. 8,1 % og må sees i lys av at bemanningen har økt med 7,7 årsverk fra 3. kvartal 2019 i tillegg til vanlig lønnsvekst.

Andre driftskostnader har en økning på 4,8 mill. kroner per 3. kvartal. En del av denne økningen følger av at driftskostnader for egne og leide lokaler for hele konsernet blir belastet direkte i morbankens regnskap mot tidligere i datterselskaper. Bankens datterselskaper betaler så leie og felleskostnader til morbank. Dette er med på å «blåse opp» andre driftsinntekter og andre driftskostnader i morbankens resultatregnskap. I konsernresultatet blir forholdet eliminert. På andre poster er det kun små endringer som viser at banken har god kontroll på kostnadsutviklingen.

Fra 1.1.2020 er IFRS 9 tatt i bruk for måling av tap. Denne standarden er nærmere omtalt i note 1 Regnskapsprinsipper. Innføring av ny tapsmodell etter IFRS 9 ventes å medføre noe økt volatilitet i tapsavsetningene. Banken har bokført en kredittapskostnad på 5,8 mill. kroner per 3. kvartal mot -0,6 mill. på samme tid i fjor. Etter omlegging til IFRS blir lån med pant i bolig vurdert til virkelig verdi med føring av verdiendringer over posten andre inntekter og kostnader. I første halvår utgjør verdiendringen 1,2 mill. kroner som reduserer samlet tapskostnad til 4,6 mill. Samlede avsetninger til tap på utlån og garantier er 29,4 mill. knyttet til bedriftsmarkedet og 10,0 mill. knyttet til

privatmarkedet, til sammen 39,4 mill. kroner. Se note 4 for nærmere spesifisering.

Banken har ved utgangen av 3. kvartal en forvaltningskapital på 11,6 mrd. kroner. Balanseveksten siste 12 måneder er på 5,0 %.

Balanseførte utlån samt overførte lån til kredittforetaket SpareBank 1 Boligkreditt AS (boligkreditt) og SpareBank 1 Næringskreditt AS (næringskreditt) har en vekst fra 3. kvartal i fjor på nærmere 1,1 mill. kroner eller 9,6 %. Banken har overført boliglån for i underkant av 2,6 mrd. kroner til boligkreditt. Dette utgjør 20,6 % av balanseførte og overførte lån. Samlede utlån fordeler seg med 72 % til privatmarkedet og 28 % til bedriftsmarkedet.

Sum engasjement som er misligholdt lengre enn 90 dager utgjør per 3. kvartal 99,6 mill. og er en økning på 20 mill. fra årsskiftet. Brutto misligholdte lån er med det på 1,0 % av brutto utlån. Samlede nedskrivninger for verdifall på utlån utgjør 39,4 mill. kroner. Så langt har ikke følgene av koronapandemien ført til nevneverdig endring i misligholdte lån.

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Alle kreditter besluttet i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåking av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen i banken vil være påvirket av den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Hittil i år avviker ikke bokførte tap så mye fra tidligere år. De tilsvarer en tapskostnad hittil i år på 0,05 % av brutto utlån. Banken følger aktivt opp løpende engasjement ved mislighold av betingelser. Ved utgangen av 3. kvartal er 94,3 % av bankens utlånsportefølje klassifisert i de tre beste risikogrupperne (laveste risiko, lav risiko og middels risiko). Styret vurderer kvaliteten på utlånsporteføljen som god.

Den pågående krisen som er forårsaket av Covid-19 vil ved siden av de helsemessige konsekvensene ha en sterk negativ innvirkning på nasjonal og internasjonal økonomi. Finansnæringen forventer at dette vil innvirke på tapsutviklingen og misligholdet fremover, men så langt har ikke koronapandemien ført til nevneverdig endring i misligholdte lån. Styret er forberedt på at dette kan endre seg. Mer om tap og tapsvurderinger i note 2 og 4.

Eiendomsmegling

Kvartal (hele tusen kroner)	3. kvartal 2019	4. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	3. kvartal 2020
Netto andre inntekter	15.081	13.395	13.273	10.617	20.011
Driftskostnader	13.219	13.671	11.836	8.539	16.502
Resultat før skatt	1.862	-276	1.437	2.078	3.509

Hittil i år (hele tusen kroner)	30.09.2019	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020
Netto andre inntekter	38.141	51.536	13.273	23.936	43.901
Driftskostnader	33.392	47.066	11.836	20.421	36.878
Resultat før skatt	4.749	4.469	1.437	3.515	7.024

Denne virksomheten drives av datterselskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og har 25,2 årsverk. Selskapet har kontor i 5 Hallingdalskommuner og på Fagernes og Beitostølen i Valdres. Selskapet har hatt en sterk aktivitetsvekst de siste årene og har en ledende markedsposisjon i Hallingdal. I Valdres er selskapet i en utfordrerposisjon, men er i ferd med å etablere seg som en av de større aktørene i lokalmarkedet.

Selskapet har et driftsresultat før skatt per 3. kvartal på 7,0 mill. som er 2,3 mill. høyere enn tilsvarende periode i fjor. Driftsinntektene på 43,9 mill. er 5,8

mill. høyere enn per 3. kvartal i 2019. Så langt i år har selskapet omsatt 699 eiendommer mot 548 i samme periode i fjor. Dette er imponerende tall i og med salget av fritidseiendommer i området stoppet fullstendig opp i mars som en følge av reiserestriksjonene som ble innført i forbindelse med korona-pandemien. Etter fjerning av hytteforbudet i slutten av april kom det en voldsom etterspørselsvekst etter fritidsboliger i vårt markedsområde. Veksten har vedvart gjennom hele 3. kvartal og har ført til rekordomsetning så langt i år.

Regnskap og økonomisk rådgivning

Kvartal (hele tusen kroner)	3. kvartal 2019	4. kvartal 2019	1. kvartal 2020	2. kvartal 2020	3. kvartal 2020
Netto andre inntekter	8.074	9.062	12.855	11.808	7.677
Driftskostnader	8.033	10.860	12.113	10.818	7.961
Resultat før skatt	40	-1.798	743	990	-284

Hittil i år (hele tusen kroner)	30.09.2019	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020
Netto andre inntekter	33.398	42.461	12.855	24.664	32.340
Driftskostnader	31.357	42.218	12.113	22.931	30.892
Resultat før skatt	2.041	243	743	1.732	1.448

Denne virksomheten blir drevet av datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS. Selskapet har 47 årsverk og har kontor i 5 kommuner i Hallingdal og 2 kommuner i Valdres.

Selskapet har et driftsresultat før skatt per 3. kvartal på 1,4 mill. kroner mot 2,0 mill. i tilsvarende periode i fjor. Driftsinntektene reduseres med 1,1 mill. til 32,3 mill. kroner i det samme tidsrommet. Dette gir en reduksjon på 3,2 %.

Personalkostnaden hittil i år er på 23,8 mill. kroner noe som er en økning på 0,4 mill. (+1,8 %).

I forbindelse med korona-pandemien har selskapet brukt mye ressurser på å bistå lokalt næringsliv med

søknader i forbindelse med regjeringens krisetiltak.

Andre virksomheter

Alle bankens eiendommer ble i løpet av 2018 og 2019 overført til morselskapet. Driften i de tidligere eiendomsselskapene SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS og ValHall Eigedomsutvikling AS er i praksis avviklet.

Banken eier alle aksjene i selskapet Tisleidalen Hyttegrend AS. Etter IFRS-reglene blir dette selskapet klassifisert som datterselskap fra 1.1.2020 og innarbeidd i konsernregnskapet. Selskapet eier et opparbeidet tomtefelt for fritidseiendommer i Tisleidalen.

Datterselskapet SpareBank 1 Hallingdal Invest AS har utviklet et tomtefelt for privatboliger på Flå og har en eiendom på Kikut på Geilo der selskapet har kontrakt med utbygger av fritidsleiligheter på tomten. Utbyggingsprosjektet på Geilo er i en tidlig byggefase, men det er ventet at prosjektet kan generere inntekter til selskapet i 2021.

Resultatet før skatt per 3. kvartal er på -0,4 mill. kroner og er på nivå med tilsvarende periode i fjor. Resultatutviklingen i selskapet vil i stor grad være avhengig av fremtidig tomtesalg på Flå og fremdrift i prosjektet på Geilo.

Felleskontrollert virksomhet (FKV)

Banken eier 7,75 % i det felleskontrollerte selskapet Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar).

SamSpar er eid av de 10 minste bankene i SpareBank 1 Alliansen. Samarbeidende Sparebanker AS eier 19,5 % av SpareBank 1 Gruppen AS.

Resultatandelen fra SamSpar inngår i konsernregnskapet og blir innarbeidet i morselskapet etter kostmetoden og i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. Per 3. kvartal er det bokført en resultatandel på 34,8 mill. kroner i konsernregnskapet.

Finansiering og likviditet

Bankens primære finansieringskilde er innskudd fra kunder. Banken kjennetegnes av høy innskuddsdekning noe som gir banken god soliditet. Samlede innskudd har en vekst siste 12 måneder på 554 mill. kroner og er noe lavere enn bankens utlansvekst i samme tidsrom. Veksten siste 12 måneder er på 7,0 %. Innskuddene fordeler seg med nærmere 4,9 mrd. fra privatmarkedet og 3,6 mrd. fra bedriftsmarkedet. Utvikling i utlån og innskudd gir banken en selvfinansieringsgrad på 85,6 %. På tilsvarende tidspunkt i fjor var innskuddsdekningen 88,7 %.

Bankens øvrige finansiering består hovedsakelig av verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Banken har ved utgangen av 3. kvartal i overkant av 1,3 mrd. kroner i eksterne innlån fordelt på 4 obligasjonslån på 1.122 mill. kroner, et banklån pålydende 100 mill. kroner og to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner. 300 mill. av dette lånevolumet har resterende løpetid på under ett år. Mer detaljer om bankens eksterne finansiering i note 9.

Innskudd i Norges Bank og andre kredittinstitusjoner utgjør til sammen 441,3 mill. kroner (880 mill. kroner) og bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner utgjør 448 mill. kroner (405 mill. kroner). LCR (Liquidity Coverage Ratio) per 3. kvartal 2020 utgjør 179 % der lovkravet er på 100 %.

Bankens likviditetssituasjon er god, men den høye utlansveksten vil kreve finansieringstiltak i 4. kvartal.

Kapitaldekning

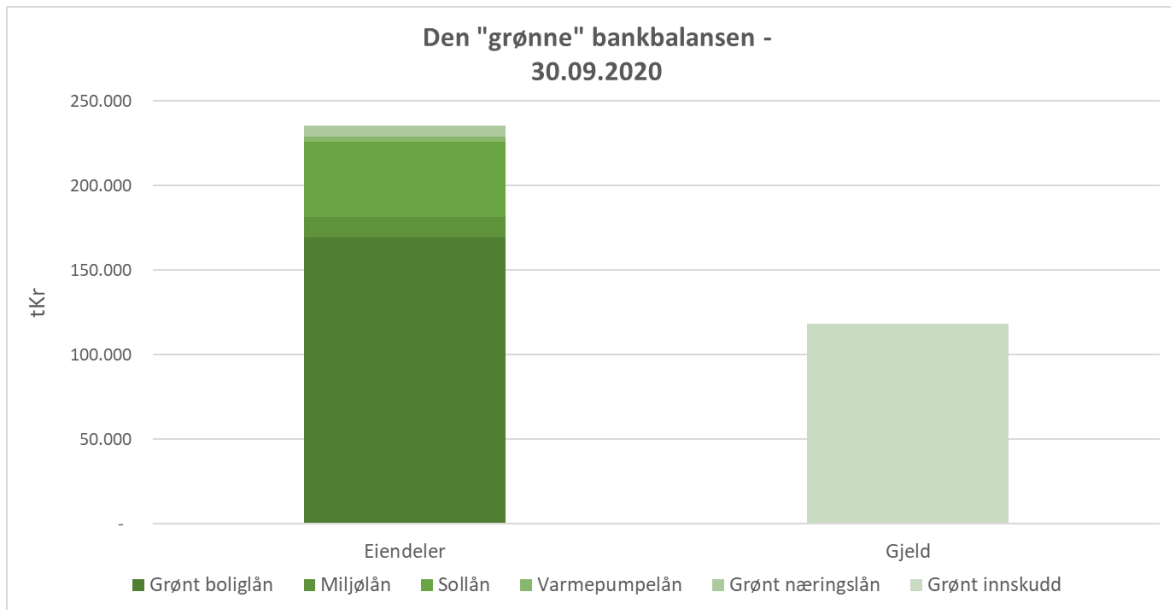
Finanstilsynet ferdigstilte 2. mars 2020 sin første SREP-vurdering av SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Pilar 2- kravet er satt til 2,3 % av risikovektet beregningsgrunnlag. Dette kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av Pilar 1 og må dekkes av ren kjernekapital. Pilar 2-kravet kommer i tillegg til minimumskravene og bufferkravene i Pilar 1. Kravet trådte i kraft 31. mars 2020 og innebærer et regulatorisk minimumskrav for ren kjernekapital på 13,3 %. Finansdepartementet besluttet 13. mars å redusere den motsykliske kapitalbufferen fra 2,5 % til 1,0 % med umiddelbar virkning. Vedtaket ble begrunnet med Norges Banks vurdering om en risiko for et markert tilbakeslag i norsk økonomi som følge av utbruddet av koronaviruset. Bufferkravet ble satt ned for å motvirke at en strammere utlanspraksis i bankene forsterker en nedgang.

Styret har fastsatt mål for ren kjernekapitaldekning for banken og konsernet i 2020 på minimum 19,5 %. Banken benytter standardmetoden for beregning av kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsmessig konsolidering av eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kredittkort AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS. Ved utgangen av 3. kvartal 2020 er bankens rene kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert, 20,8 %. Uvektet kjernekapitalandel per 3. kvartal 2020, forholdsmessig konsolidert, utgjør 9,6 %. Banken har en langt høyere kapitaldekning enn lovkrav og internt kapitalmål. Kvartalsregnskapet er ikke revidert så resultatet hittil i år er ikke lagt til den ansvarlige kapitalen. Banken har tatt opp to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner for å styrke den ansvarlige kapitalen og kapitaldekningen.

Det vises forøvrig til redegjørelse om kapitaldekning i note 11.

Bankens grønne balanse

Banken har i flere år satset på utlansprodukt som kan finansiere tiltak som er med på å spare miljøet. Banken har produkter som miljølån, sollån og varmepumpelån med svært gunstige vilkår i flere år allerede. Volumet på disse produktene er relativt beskjedne sett i forhold til bankens samlede utlansportefølje. I fjor lanserte banken flere nye «grønne» produkt der målet på sikt er å bygge en betydelig «grønn» balanse, dvs. at bankens «grønne» innlånsprodukt samt grønne obligasjonslån finansierer bankens «grønne» utlansprodukter til private og næringslivet. På denne måte er banken med på å finansiere utlån til bærekraftige investeringer.

Banken har etablert et grønt finansielt rammeverk som i kvartalet er vurdert av CICERO Shades of Green som har avgitt en såkalt «second opinion». I denne vurderingen får bankens rammeverk karakteren «medium green» og bankens styringsprosedyrer får karakteren «excellent». Med dette på plass er banken klar for å snu seg mot obligasjonsmarkedet i 4. kvartal med mål om å kunne utstede et «grønt» obligasjonslån.

Det grønne finansielle rammeverket sier hvilke krav banken stiller til utlån og innskudd for at de skal kunne kalles «grønne». Figuren ovenfor viser at «grønne» utlån nærmer seg et volum på 250 mill. kroner. På passivasiden utgjør «grønne» innskudd i underkant av 120 mill. kroner.

Helgeland Sparebank har inngått intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1-bank

Den 18. mars inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1-bank gjennom oppkjøp av en eierandel på 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Banken blir dermed den 11. banken i SamSpar og gjennom sitt eierskap i SamSpar en SpareBank 1-bank. Bankens navn blir SpareBank 1 Helgeland. Transaksjonen er verdsatt til 150 mnok og SpareBank 1 Hallingdal Valdres selger 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA til en samlet verdi av 14,4 mill. kroner. SpareBank 1 Hallingdal Valdres vil etter dette ha en eierandel på 7,46 % i Samarbeidende Sparebanker AS og 5,36 % i

Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Dette gir en indirekte eierandel på 1,45 % i SpareBank 1 Gruppen AS og 0,96 % i SpareBank 1 Utvikling DA. Gevinst fra transaksjonen er beregnet til ca. 11 mnok. Endelig tidspunkt for gjennomføring av transaksjonen forventes å være våren 2021. Konkurransetilsynet godkjente gjennomføring av transaksjonen den 19. juni 2020.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Det har ikke vært gjennomført transaksjoner med nærstående parter som har hatt vesentlig betydning for virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Utsiktene fremover

Styret opprettholder prognosen fra andre kvartal på et lavere resultat for 2020 sammenlignet med 2019 som var et år preget av store ekstraordinære gevinster. Et noe svakere driftsresultat per andre kvartal er nå delvis kompensert gjennom høy utlansvekst og en noe bedret rentemargin sammenlignet med andre kvartal. Fortsetter dette gjennom årets siste kvartal forventer styret et tilnærmet likt driftsresultat sammenlignet med 2019.

Tiltakene i forbindelse med Covid-19 har en negativ påvirkning, men markedet i konsernets markedsområde opplever mange positive ringvirkninger som følge av økt etterspørsel etter fritidseiendommer og betydelig vekst i handelsnæringen. SpareBank 1 Hallingdal Valdres

legger til grunn noe høyere tapskostnader som følge av Covid-19, men fortsatt på et moderat nivå.

Den store usikkerheten i vårt markedsområde er hvordan smitteverntiltakene vil ramme

vintersesongen. Dette er en viktig sesong som sysselsetter mange og er viktig for næringslivet. Dersom nåværende tiltak videreføres inn i 2021 så vil det gi større negative effekter sammenlignet med det vi har sett i hittil i 2020.

Hallingdal, 11. november 2020
i styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kjell Vidar Bergo
styreleder

Kristin Ourom
nestleder

Tore Østlund

Gro Lundby

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Vidar Isungset

Sara Rolfsen

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Delårsregnskap

Resultatregnskap

MORBANK					KONSERN						
Året 2019	3. kv. 19	3. kv. 20	30.09.2019	30.09.2020	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2020	30.09.2019	3. kv. 20	3. kv. 19	Året 2019
347.411	89.283	65.863	251.844	227.733	Renteinntekter og lignende inntekter		227.313	250.945	65.307	89.234	346.345
150.183	38.219	16.716	105.161	90.149	Rentekostnader og lignende kostnader		90.080	105.128	16.313	38.223	150.129
197.227	51.064	49.147	146.683	137.584	I Netto renteinntekter		137.233	145.817	48.994	51.011	196.216
80.441	21.548	20.132	59.552	56.174	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		56.174	59.552	20.132	21.547	80.441
4.967	1.498	1.376	3.327	4.473	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		4.473	3.327	1.376	1.498	4.967
75.474	20.050	18.756	56.225	51.701	Netto provisjons- og andre inntekter		51.701	56.225	18.756	20.049	75.474
62.790	1.260	2.497	60.957	25.831	Utbytte og andre innt. av egenkapitalinstrumenter		39.511	61.417	8.802	-43.129	65.594
54.636	597	12.299	54.150	12.593	Netto verdiendring og gev/tap på valuta og fin.instr.resultat fra andre finansielle investeringer		12.593	54.449	12.299	46.959	7.657
117.426	1.857	14.796	115.107	38.424	Netto resultat fra finansielle eiendeler		52.104	115.866	21.101	3.830	73.251
4.596	1.110	1.724	3.502	6.256	Andre driftsinntekter		71.579	67.197	24.278	21.264	88.109
394.722	74.081	84.423	321.517	233.965	Sum inntekter		312.617	385.105	113.129	96.154	433.050
77.665	31.378	22.046	53.324	57.617	Lønn og andre personalkostnader		81.452	95.857	15.833	44.589	136.327
68.634	6.559	16.239	48.735	53.531	Andre driftskostnader		85.309	61.997	41.170	12.366	88.682
6.163		1.514	4.616	4.531	Av-/nedskr verdiendr og gev/tap på ikke fin. eiendeler		6.153	6.642	2.097	450	8.409
152.462	37.937	39.799	106.675	115.679	Sum driftskostnader		172.914	164.496	59.100	57.405	233.418
-4.315	-3.551	-4.063	-608	5.765	Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	4	5.765	-608	-4.063	-3.550	-4.315
246.575	39.695	48.687	215.450	112.521	II Resultat før skatt fra videreført virksomhet		133.938	221.217	58.092	42.299	203.947
37.040	12.000	10.800	29.000	19.780	Skatt på resultat fra videreført virksomhet		21.482	30.169	11.482	12.341	37.083
209.534	27.695	37.887	186.450	92.741	III Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		112.456	191.048	46.610	29.958	166.864

Utvidet resultatregnskap

MORBANK					KONSERN						
Året 2019	3. kv. 19	3. kv. 20	30.09.2019	30.09.2020	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2020	30.09.2019	3. kv. 20	3. kv. 19	Året 2019
-	-	37.887	-	92.741	IV Resultat før andre inntekter og kostnader		112.456	-	46.610	-	-
					<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>						
					<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>						
-	-	15	-	1.177	Endring i virkelig verdi utlån PM		1.177	-	21	-	-
-	-		-	-294	Skatt virkelig verdi utlån PM		-294	-	72	-	-
-	-		-		Andre endringer		666	-	-5	-	-
-	-	15	-	883	Sum andre inntekter og kostnader		1.549	-	88	-	-
-	-	37.902	-	93.624	Periodens totalresultat		114.005	-	46.698	-	-

Balanse

MORBANK				KONSERN			
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
17.656	15.051	16.576	Kontanter og kontantekvivalenter		16.576	15.051	17.656
1.054.296	880.129	441.265	Utlån til og fordr. kred.inst. og fin.foretak		442.367	880.129	1.054.327
8.993.793	8.942.007	9.924.470	Utlån til og fordringer på kunder	4,5	9.899.671	8.920.539	8.972.326
473.177	406.296	448.017	Rentebærende verdipapirer		448.017	406.296	473.177
4.174	5.162	21.683	Finansielle derivater	7	21.683	5.162	7.067
573.096	576.759	502.321	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	15	502.532	576.999	573.295
72.483	72.483	87.586	Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter		168.808	129.593	133.326
40.765	37.171	50.119	Eierinteresser i konsernselskap		-	-	-
500	14.000	500	Investerings eiendom		7.263	14.000	500
73.122	75.581	70.741	Varige driftsmidler		76.168	83.661	82.462
32.621	13.477	26.180	Andre eiendeler	10	91.120	77.972	87.140
11.335.683	11.038.116	11.589.458	Eiendeler		11.674.205	11.109.402	11.401.276
100.349	100.310	100.126	Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	9	100.126	100.310	100.349
8.211.078	7.967.623	8.522.030	Innskudd og andre innlån fra kunder	6	8.498.375	7.957.883	8.196.884
1.264.355	1.263.410	1.122.347	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9	1.122.348	1.263.410	1.264.355
		16.403	Finansielle derivater	7	16.403	-	-
93.360	22.298	22.377	Annen gjeld	10	46.801	43.802	112.201
70.001	54.533	63.727	Avsetninger	10	66.116	55.034	70.001
120.331	120.301	120.178	Ansvarlig lånekapital	9	120.178	120.301	120.331
9.859.473	9.528.475	9.967.188	Sum gjeld		9.970.347	9.540.740	9.864.121
			<i>Innskutt egenkapital:</i>				
805.700	805.700	805.700	Selskapskapital		805.700	805.700	805.700
11.581	11.581	11.581	Overkursfond		11.581	11.581	11.581
1.176	1.176	1.176	Kompensasjonsfond		1.176	1.176	1.176
146.594	126.698	151.410	Grunnfondskapital		151.410	126.698	146.594
5.489	5.489	5.489	Gavefond		5.489	5.489	5.489
505.670	372.547	550.505	Utjevningfond		550.505	372.547	505.670
-	-	2.784	Annen egenkapital		63.992	100.775	60.945
-	186.450	93.625	Årets over/underskudd		114.005	144.696	
1.476.210	1.509.641	1.622.270	Sum egenkapital	12	1.703.858	1.568.662	1.537.155
11.335.683	11.038.116	11.589.458	Gjeld og egenkapital		11.674.205	11.109.402	11.401.276

Hallingdal, 11. november 2020
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kjell Vidar Bergo
styreleder

Kristin Ourom
Nestleder

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Tore Østlund

Gro Lundby

Vidar Isungset

Sara Rolfsen

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Endringer i egenkapitalen

Morbank

Endringer i egenkapital	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2017	805.700	11.581	1.176	285.702	114.181	8.039	0	0	1.226.379
Årsresultat 2018				119.188	12.466				131.654
Prinsippendring ført direkte mot EK				457	51				508
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-50			-50
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-32.800					-32.800
Egenkapital per 31.12.2018	805.700	11.581	1.176	372.547	126.698	7.989	0	0	1.325.691
Årsresultat 2019				189.200	20.334				209.534
Prinsippendring ført direkte mot EK				-4.077	-438				-4.515
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-2.500			-2.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-52.000					-52.000
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	0	0	1.476.210
Omarbeidelse 01.01 etter ifrs									
Netto virkelig verdi fastrente og derivater								1.377	1.377
Reversering boliglån trinn 1								1.407	1.407
Virkelig verdi verdipapir				44.835	4.816				49.651
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	550.505	151.410	5.489	0	2.784	1.528.645
Periodens resultat							93.625		93.625
Sum egenkapital 30.09.2020	805.700	11.581	1.176	550.505	151.410	5.489	93.625	2.784	1.622.270

Konsern

Endringer i egenkapital	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2017	805.700	11.581	1.176	285.702	114.181	8.039	101.714		1.328.093
Årsresultat 2018				119.188	12.466		4.787		136.441
Prinsippendring ført direkte mot EK				457	51				508
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet							-956		-956
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-50			-50
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-32.800					-32.800
Egenkapital per 31.12.2018	805.700	11.581	1.176	372.547	126.698	7.989	105.545	0	1.431.236
Årsresultat 2019				189.200	20.334		-42.670		166.864
Prinsippendring ført direkte mot EK				-4.077	-438				-4.515
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet							-127		-127
Andre korrigeringer ført mot EK							-1.803		-1.803
Avsatt gaver, overført til annen gjeld						-2.500			-2.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-52.000					-52.000
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	60.945	0	1.537.155
Omarbeidelse 01.01 etter ifrs									
Endring morbank				44.835	4.816			2.784	52.435
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	550.505	151.410	5.489	60.945	2.784	1.589.590
Periodens resultat							114.005		114.005
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet									0
Førstegang innarbeidelse datter EK							263		263
Sum egenkapital 30.09.2020	805.700	11.581	1.176	550.505	151.410	5.489	175.213	2.784	1.703.858

Noter til regnskapet

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for morbank og konsern omfatter perioden 1.1.-30.9.2020 er satt opp etter årsregnskapsforskriften. Finansdepartementet har fastsatt endringer i årsregnskapsforskriften, og fra 1.1.2020 skal IFRS gjelde med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften. For periodene til og med 31.12.2019 benyttet SpareBank 1 Hallingdal Valdres Norske regnskapsprinsipper (NGAAP) som sitt regnskapsspråk etter årsregnskapsforskriften. I årsregnskapet for 2019 er det redegjort for regnskapsprinsipper, kritiske estimater og forutsetninger etter forskriften gjeldende pr 31.12.2019. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, samt IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt å ikke omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2 i forhold til ny innregning og måling, men følger oppstillingsplanen etter forskriftsendringene fra 1.1.2020. Nærmere beskrivelse av effekter ved overgangen til IFRS er gitt i note 3.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter
Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta

kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS som finansieringsverktøy (se note 14). Bankens overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til boligkreditselskapet. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI i både morbankens og konsernets resultat.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkedskunder, er det derfor konkludert med at hele PM-porteføljen, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. For BM-utlån som ikke er fastrenteutlån videreføres tidligere praksis med måling til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet

regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Hallingdal Valdres valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Hallingdal Valdres regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter dette tidspunktet skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12-måneders og livslang sannsynlighet for

mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og observert LGD, som danner grunnlag for estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Banken har videre definert at eiendeler knyttet til kunder som kommer på «watchlist» skal inngå i trinn 2 og at det som hovedregel har vært en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 %. Videre vil en betaling som er minst 30 dager forsinket indikere vesentlig økning i kredittrisiko, uavhengighet av nivået på PD.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer.

Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og

eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Modifiserte lån der kunder er i en vanskelig økonomisk situasjon er gjenstand for individuell vurdering om behov for tapsavsetning.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er i tusen kroner med mindre annet er angitt.

Datterselskap og konsolidering

I morbankens regnskap blir eierandelene i datterselskapet vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen jf. årsregnskapsforskriften § 3-1.

Konsernregnskapet omfatter banken og dens datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt:

- banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet
- banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten
- banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS.

Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Samspar-selskapet regnskapsfører investeringene i felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden. SpareBank 1 Hallingdal Valdres eier 7,75 prosent av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen i Samspar-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstiller kravene til felleskontrollert virksomhet. Bankens eierandel i Samspar-selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbankregnskapet.

Kontanter

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av identifisert merverdi knyttet til oppkjøpte kunderelasjoner samt goodwill i konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegang innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	50 år
Maskiner og IT-utstyr	4-5 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	5-10 år.

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balanseført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og –kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter og lignende inntekter». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er og presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter og lignende inntekter». Urealisert verdiendring på lån med pant i bolig vurdert til virkelig verdi over OCI vises for trinn 1 under utvidet resultatregnskap.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rentebærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer.

Sikringsfondsavgift

Avgiften til Bankenes Sikringsfond ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. En uttreden fra ordningen medfører etter en forskriftsendring gjeldende fra 2017 tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Endringen innebærer at sikringsfondsavgiften periodiseres gjennom året.

Sikringsfondsavgiften inngår i regnskapslinjen «Rentekostnader og lignende kostnader».

Provisjonsinntekter og –kostnader

Provisjonsinntekter og –kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp

per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad Boligkreditt og Næringskreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes første gang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. Lån med fastrente sikringsbokføres (virkelig verdi sikring). Det benyttes ikke virkelig verdi

opsjon for konsernets gjeld.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Pensjoner

SpareBank 1 Hallingdal Valdres konsernet har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Avtalefestet førtidspensjon

Morbanken og SpareBank 1 Regnskapshuset AS har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som samtidig oppbevares. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Denne avtalen blir behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

Øvrige ordninger

Administrerende direktør og tidligere administrerende banksjef har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Avtalene er aktuarberegnet. Administrerende direktør kan pensjonere seg fra fylte 62 år med 70 % pensjon. Pensjonsavtalen er livsvarig og blir i sin helhet avsatt fram til det tidspunktet han har mulighet til å pensjonere seg. Tidligere administrerende banksjef har avtale om førtidspensjon tilsvarende 80% av lønn fram til fylte 67 år. Det står igjen 2 år og 4 mnd. av avtalen. I resultatregnskapet er avsetningen redusert med kr 1.100.000 pga. at avsetningen periodiseres ned mot

0 frem til den ansatte fyller 67 år.

Segmentrapportering

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres deler sin virksomhet i følgende segmenter: bank, eiendomsmegling, regnskapstjenester samt øvrig virksomhet.

Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8. Segmentinformasjonen er tallfestet i note 13.

Utbytte og gaver

Foreslått utbytte på egenkapitalbevis og gaver presenteres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt i bankens generalforsamling (forstanderskapet).

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet.

Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Note 2 – Kritiske estimater i utarbeidelsen av delårsregnskapet

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger. Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. I note 1 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper. I tillegg er poster omtalt nedenfor preget av usikkerhet og skjønn.

Tap på utlån og garantier

Morbanken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporføljen kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer enn et visst antall dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1 – 3 baserer seg på tapestimater beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se forøvrig beskrivelse av bankes tapsmodell i note 1.

Bankens regnskapsføring av forventet kredittap – per 3. kvartal 2020

Ved vurdering av forventet kredittap skal bankene ta høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventningene til den økonomiske utviklingen. Nedskrivning beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risiko-klassifisering samt tapserfaring for de respektive kundegrupper (PD og LGD). Utover dette tillegges konjunktur- og markedsutvikling (makroforhold) som enda ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering vekt ved vurdering av nedskrivningsbehov på kundegrupper totalt. Den statistiske modellen for beregning av "Expected credit losses" (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdsansynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling.

Den ekstraordinære situasjonen i forbindelse med Covid-19 har ført til stor usikkerhet rundt den økonomiske utviklingen og hvilke konsekvenser dette vil få for bankenes utlånstap fremover. Vi har vært gjennom en periode med nedstenging av samfunnet og hytteforbud for deretter å få en sommer med Norgesferie og lite smitte. Skoleåret startet med forsøkt på normalisering, men så har smitteøkningen slått til for fullt de siste ukene.

Ingen tapsmodeller klarer å ta opp i seg en så store samfunnsmessig endring på kort tid. Slik situasjonen er på rapporteringstidspunktet, er det få makromiljøer som drister seg til å si så mye om utviklingen fremover. Den store usikkerheten gjør at det er vanskelig å innarbeide utviklingen i IFRS 9-tapsmodellen.

Regjeringen var tidlig inne med massive tiltak rettet mot private og næringslivet etter nedstengningen 12. mars i år. Bankens erfaring er at en del av tiltakspakkene ikke kommer til å bli nyttet i sin helhet da behovet er mindre enn antatt. Dette kan endres når vi nå har gått inn i smittebølge nummer to.

Banken gjorde tidlig i vår en omfattende bransjeanalyse i vårt markedsområde. Reiselivsbransjen er av de bransjene som både er hardest rammet og som det er knyttet stor usikkerhet til. Mange bedrifter opplevde god omsetning i sommermånedene, men som stilnet etter at ferien var avviklet. I tapsvurderingen er derfor følgende bransjer flyttet fra trinn 1 til trinn 2 for å ta høyde for en økt sannsynlighet for fremtidige tap i bransjen.:

- Drift av hoteller, pensjonater og moteller
- Drift av ferieleiligheter

Bankens tapsvurderinger bygger på tilgjengelig informasjon på rapporteringstidspunktet og den siste tids utvikling. Hvordan smitteutbredelsen utvikler fremover vil være sentralt for hvordan tapsutviklingen vil bli fremover.

I beregningene rundt forventet tap har banken pga. forsinkelsen som ligger i datamodellen, også gjennomført simuleringer der stressberegningen gis økt vekt utover normalsituasjonen. Tapsmodellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre

scenariene. I en normalsituasjon er scenariene vektet 80-10-10. For å simulere mer pessimistiske utfall har banken gjennomført simuleringer med større vekt på «worst case»-utfallet. Dette viser hvilke effekter dagens situasjon kan gi på fremtidig kredittap. I en normalsituasjon vil vektingen være 80-10-10 (dvs. 10 % sannsynlighet for «worst case»). Det er også gjennomført simuleringer med hhv. 20 og 30 % vekting av det pessimistiske scenariet. Banken velger å legge en vekting på 70-20-10 (dvs. 20 % sannsynlighet for «worst case») til grunn i beregningen av gruppenedskrivninger pr. 30.9.20.

Banken rapporterer en tapsavsetning basert på en høyere sannsynlighet for at et «worst case»-scenario inntreffer. Dette vises som skjønnsmessig migrering fra trinn 1 til trinn 2. Se for øvrig note 4 for ytterligere detaljer.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	80 %	14.715	9.708	24.424
Scenario 2 (stress)	10 %	5.878	3.415	9.294
Scenario 3 (best)	10 %	829	579	1.408
Totalt	100 %	28.117	13.512	35.126

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	70 %	12.876	8.495	21.371
Scenario 2 (stress)	20 %	11.757	6.831	18.587
Scenario 3 (best)	10 %	829	579	1.408
Totalt	100 %	28.117	13.512	41.367

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	60 %	11.037	7.281	18.318
Scenario 2 (stress)	30 %	17.635	10.246	27.881
Scenario 3 (best)	10 %	829	579	1.408
Totalt	100 %	28.117	13.512	47.608

Virkelig verdi egenkapitalinteresser

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verdivurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Virkelig verdi på strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være

forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av virkelig verdi. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verdivurdere anses kostpris som beste estimat på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

Virkelig verdi derivater

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null.

Virkelig verdi utlån

Verdien på fastrentelån vurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer fra porteføljen.

Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for utlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap.

Note 3 - Overgangseffekter endringer i årsregnskapsforskriften for banker m.v. (IFRS 9 - finansielle eiendeler (eiendeler med størst effekt))

Konsern	Klassifisering etter forskrift om årsregnskap for banker m.v.	Klassifisering etter forskrift om årsregnskap for banker m.v.
	31.12.2019	1.1.2020
Finansielle eiendeler:		
Kontanter og kontantekvivalenter	AC	AC
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente BM	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente PM	AC	FVOCI
Utlån til og fordringer på kunder med fast rente	AC	FVP&L (FVO)
Rentebærende verdipapirer	AC	FVP&L
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter, omløpsporteføljen	AC	FVP&L
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter, anleggspoteføljen	AC	FVP&L
Finansielle forpliktelser:		
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		
Innskudd fra og gjeld til kunder	AC	AC
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	AC	AC
Finansielle derivater, sikringsbokføring	ikke balanseført	FVP&L
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Ansvarlig lånekapital	AC	AC
Forklaringer til tabellen over:		
AC	Amortisert kost	
FVOCI	Virkelig verdi med verdiendring over OCI (med reklassifisering)	
FVP&L	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet	
FVP&L (FVO)	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet pga. fair value option	

Avstemming av finansielle eiendeler og forpliktelser mellom forskrift om årsregnskap for banker m.v per 31.12.2019 og forskrift om årsregnskap for banker m.v. gjeldende fra 1.1.2020

Finansielle eiendeler	NGAAP	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9
				1.1.2020
Amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	17.656			17.656
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	1.054.296			1.054.296
Utlån til og fordringer på kunder	9.035.310	-6.514.278		2.521.033
Tapsavsetning utlån og fordringer på kunder	-41.517	15.771		-25.747
Rentebærende verdipapirer	473.177	-473.177		0
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	573.096	-573.096		0
Andre finansielle eiendeler				0
Sum effekt amortisert kost	11.112.018	-7.544.780	0	3.567.238
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til og fordringer på kunder		575.258	-81	575.177
Rentebærende verdipapirer		473.177	2.623	475.800
Finansielle derivater			1.917	1.917
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		573.096	47.871	620.967
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	0	1.621.530	52.330	1.673.861
Virkelig verdi over OCI- med resirkulering				
Utlån til og fordringer på kunder		5.939.020		5.939.020
Tapsavsetning utlån til og fordringer på kunder		-13.202	1.876	-11.326
Sum effekt virkelig verdi over OCI med resirkulering	0	5.925.818	1.876	5.927.694
Sum finansielle eiendeler	11.112.018	2.569	54.206	11.168.793

Finansielle forpliktelser	Endring som følge av		Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9 1.1.2020
	NGAAP	reklassifisering		
Amortisert kost				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.349			100.349
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.211.078			8.211.078
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.264.355		-684	1.263.671
Ansvarlig lånekapital	120.331			120.331
Finansielle garantikontrakter og ubenyttet kreditt		2.629		2.629
Sum effekt amortisert kost	9.696.113	2.629	-684	9.698.057
Sikringsbokføring (virkelig verdi over resultatet)				
Finansielle derivater, innlån 1:1			690	690
Sum effekt sikringsbokføring	0	0	690	690
Virkelig verdi over resultatet				
Finansielle derivater				
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser	9.696.113	2.629	6	9.698.747

Utsatt skatt 31.12.2019	6.155
Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften:	
Reversering av bømte 1 PM virkelig verdi	-469
Fastrentelån/innlån	-151
Netto virkelig verdi fastrente og derivater	-1.146
Utsatt skatt 01.01.2020	4.389

For egenkapitaleffekter, se endring i Egenkapital

Note 4 - Tap på utlån, garantier m.v.

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se note 1 - regnskapsprinsipper. Tall i hele tusen kroner.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 5

Konsern

Tap på utlån og garantier	01.01.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	30.09.2020
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	29.609	1.388	-1.617	29.381
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	10.113	1.948	-2.010	10.051
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	39.722	3.337	-3.627	39.432
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	37.013	2.701	-3.627	36.087
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	2.709	636	-	3.345
Balanse	39.722	3.337	-3.627	39.432

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	7.617	12.496	19.609	39.722
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	3.832	-3.162	-670	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.851	1.851	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-78	-997	1.075	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	3.433	2.932	10	6.376
Økning i måling av tap	2.582	8.716	2.939	14.238
Reduksjon i måling av tap	-4.094	-1.147	-1.752	-6.993
Utlån som har blitt fraregnet	-1.169	-2.574	-49	-3.792
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-2.119	-2.119
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
Skjønsmessig tapsavsetning *)	-	-	-8.000	-8.000
30.09.2020	10.274	18.115	11.043	39.432
- Herav bedriftsmarkedet	9.949	11.740	7.692	29.381
- Herav personmarkedet	325	6.374	3.351	10.051

*) Forklart i note 2. Endring pga. økt kredittrisiko

Konsern

Periodens tap på utlån og garantier	30.09.20
Endring i IFRS 9 nedskrivning	1.232
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	3.627
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	17
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-78
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	968
Sum tap på utlån og garantier	5.765

Konsern

	01.01.20	30.09.20
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	79.483	99.200
Trinn 3 nedskrivning	-6.136	-9.134
Netto misligholdte engasjement	73.347	90.066
Avsetningsgrad	7,7 %	9,2 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,88 %	1,00 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	8.563	7.218
Trinn 3 nedskrivning	-4.381	-1.909
Netto tapsutsatte engasjement	4.182	5.309
Avsetningsgrad	51,2 %	26,4 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,09 %	0,07 %

Konsern

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8.235.048	690.909	87.887	9.013.844
Endring	748.275	211.908	-38.269	921.914
30.09.2020	8.983.323	902.817	49.618	9.935.758
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,1 %	2,0 %	22,3 %	0,4 %

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for 3 ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario (forventet) for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. En 20 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for forventet scenariet og tilsvarende 20 %-poengs økning i sannsynlighet for stress scenario resulterer i økte tapsavsetninger på ca 12,5 mnok, hvilket illustrerer sensitiviteten ved en moderat forverring i nasjonale og/eller regionale makroøkonomiske faktorer.

I forbindelse med Covid-19 situasjonen har banken endret scenariovekten med 10 %-poengs reduksjon i sannsynlighet for forventet scenariet og tilsvarende 10 %-poengs økning i sannsynlighet for stress scenario. Dette gir en vektning på 70 -20-10 mot 80-10-10 i en normalsituasjon.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	80 %	14.715	9.708	24.424
Scenario 2 (stress)	10 %	5.878	3.415	9.294
Scenario 3 (best)	10 %	829	579	1.408
Totalt	100 %	28.117	13.512	35.126

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	70 %	12.876	8.495	21.371
Scenario 2 (stress)	20 %	11.757	6.831	18.587
Scenario 3 (best)	10 %	829	579	1.408
Totalt	100 %	28.117	13.512	41.367

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	60 %	11.037	7.281	18.318
Scenario 2 (stress)	30 %	17.635	10.246	27.881
Scenario 3 (best)	10 %	829	579	1.408
Totalt	100 %	28.117	13.512	47.608

Note 5 - Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.09.19	30.09.20	(Hele tusen kroner)	30.09.20	30.09.19	31.12.19
6.039.885	5.801.170	6.501.616	Lønnstakere o.l	6.501.616	5.801.170	6.039.885
189			Offentlig sektor		-	189
501.795	504.451	555.038	Primærnæringen	555.038	504.451	501.795
62.677	48.587	49.404	Industri	49.404	48.587	62.677
528.979	556.093	527.652	Bygg- og anleggsvirksomhet	527.652	556.093	528.979
89.051	100.981	86.361	Varehandel	86.361	100.981	89.051
84.202	85.847	63.298	Transport og lagring	63.298	85.847	84.202
303.399	253.721	333.306	Hotell og restaurantdrift	333.306	253.721	303.399
6.393	76.396	78.289	Forretningsmessig tjenesteyting	78.289	76.396	6.393
940.888	1.192.643	1.254.014	Omsetning/drift eiendommer	1.229.215	1.171.175	914.658
482.615	367.186	511.579	Diverse næringer	511.579	367.186	482.615
9.040.073	8.987.075	9.960.557	Brutto utlån	9.935.758	8.965.607	9.013.843
	-45.068	-27.791	- Tap på utlån til amortisert kost	-27.791	-45.068	-
-10.517		-8.296	- Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet re	-8.296	-	-10.517
-31.000		-	- Verdiendring utover tapsnedskrivning	-	-	-31.000
8.998.556	8.942.007	9.924.470	Netto utlån	9.899.671	8.920.539	8.972.326
9.040.073	8.987.075	9.960.557	Sum brutto utlån	9.935.758	8.965.607	9.013.843
36.240	-	36.240	Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	36.240	-	36.240
2.467.658	2.469.834	2.590.689	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	2.590.689	2.469.834	2.467.658
11.543.971	11.456.909	12.587.486	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	12.562.687	11.435.441	11.517.741

Note 6 - Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.09.19	30.09.20	(Hele tusen kroner)	30.09.20	30.09.19	31.12.19
5.007.249	4.966.377	4.928.506	Lønnstakere o.l	4.928.506	4.966.377	5.007.249
248.779	261.885	247.728	Primærnæringer	247.728	261.885	248.779
82.583	71.788	78.458	Industri	78.458	71.788	82.583
523.828	484.416	544.634	Bygg- og anleggsvirksomhet	544.634	484.416	523.828
139.718	140.433	186.786	Varehandel	186.786	140.433	139.718
59.602	57.692	52.994	Transport og lagring	52.994	57.692	59.602
129.496	148.964	171.092	Hotell og restaurantdrift	171.092	148.964	129.496
88.212	85.277	90.707	Forretningsmessig tjenesteyting	90.707	85.277	80.151
931.184	805.285	971.225	Omsetning/drift eiendommer	947.570	795.545	925.051
1.000.427	945.506	1.249.900	Diverse næringer	1.249.900	945.506	1.000.427
8.211.078	7.967.623	8.522.030	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	8.498.375	7.957.883	8.196.884

Note 7 - Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved periodens slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2020		
	Virkelig verdi		
Renteinstrumenter	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler fastrente utlån	400.000	1.787	16.403
Sum renteinstrumenter	400.000	1.787	16.403
Sikring av innlån			
Rentebytteavtaler fastrente innlån	300.000	12.828	-
Sum renteinstrumenter	300.000	12.828	-
Sum valuta- og renteinstrumenter i tusen kroner			
Sum renteinstrumenter	700.000	14.614	16.403
Sum andre finansielle derivater	-	-	-
Sum	700.000	14.614	16.403

Note 8 - Andre eiendeler

MORBANK				KONSERN		
31.12.19	30.09.20	30.09.20	(Hele tusen kroner)	30.09.20	30.09.19	31.12.19
6.155	4.700	4.095	Utsatt skatt	6.290	6.405	8.349
26.466	8.777	22.085	Andre eiendeler	84.830	28.156	78.791
32.621	13.477	26.180	Andre eiendeler	91.120	34.561	87.140

Note 9 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 Hallingdal Valdres emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

Verdipapirgjeld <i>(Hele tusen kroner)</i>	30.09.2020 IFRS	30.09.2019 NGAAP	31.12.2019 NGAAP
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
- pålydende verdi	100.000	100.000	100.000
- bokført verdi	100.126	100.000	100.349
Obligasjonsgjeld			
- pålydende verdi	1.100.000	1.255.000	1.259.000
- bokført verdi	1.122.347	1.263.410	1.265.344
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	1.200.000	1.355.000	1.359.000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.222.473	1.363.410	1.365.693

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
2020	-	300.000	159.000
2021	300.000	300.000	300.000
2022	400.000	400.000	400.000
2023	500.000	355.000	500.000
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	1.200.000	1.355.000	1.359.000

Endring i verdipapirgjeld	30.09.20	Emittert/ utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.000	-	-	100.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.100.000	-	-159.000	1.259.000
Påløpte renter	8.885	-	-95	4.928
Verdijusteringer	13.588	-	-17	2.540
Sum verdipapirgjeld	1.222.473	-	-159.111	1.366.468

Ansvarlig lånekapital	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	120.000	120.000	120.000
- påløpte renter	178	301	331
Sum ansvarlig lånekapital	120.178	120.301	120.331

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 30.09.2020 har banken utstedt totalt 120 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 14.06.2022 (60 mill kr) og 22.05.2023

Endring i ansvarlig lånekapital	30.09.20	Emittert/ utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	120.000	-	-	120.000
Påløpte renter	178	-	-	331
Sum ansvarlig lånekapital	120.178	-	-	120.331

Note 10 - Annen gjeld og balanseførte forpliktelser

MORBANK				KONSERN		
31.12.19	30.09.19	30.09.20	(Hele tusen kroner)	30.09.20	30.09.19	31.12.19
44.160	34.835	37.888	Forpliktelser vedr skatt og avsetninger	39.734	20.073	13.260
25.840	19.698	25.840	Pensjonsforpliktelser	26.382	20.199	26.194
93.360	22.298	22.377	Annen gjeld	46.801	68.261	142.748
163.360	76.831	86.105	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	112.917	108.533	182.202

Note 11 - Kapitaldekning

Kapitalstyring

Per 30. september 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent. I tillegg har Finanstilsynets fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på 2,3 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,3 prosent.

Finansdepartementet har besluttet at det motsykliske kapitalbufferkravet reduseres fra 2,5 prosent til 1,0 prosent fra 13.03.2020.

Bankens investering i datterselskapene faller inn under størelsesunntaket i CRR/CRD IV forskriftenes § 17, og det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jfr Finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS og SB1 Finans Midt-Norge AS.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 16 prosent.
Målet for total kjernekapital er 17,5 prosent og målet for total kapitaldekning er 19,5 prosent.

Forholdsmessig konsolidering			
(Hele tusen kroner)	31.12.19	30.09.19	30.09.20
Ren kjernekapital	1.462.174	1.404.356	1.496.686
Kjernekapital	1.479.022	1.420.718	1.509.266
Ansvarlig kapital	1.619.982	1.559.345	1.647.297
Totalt beregningsgrunnlag	7.281.462	7.858.409	7.195.898
Ren kjernekapitaldekning	20,1 %	17,9 %	20,8 %
Kjernekapitaldekning	20,3 %	18,1 %	21,0 %
Kapitaldekning	22,2 %	19,8 %	22,9 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9,7 %	9,4 %	9,6 %

Morbank			
(Hele tusen kroner)	31.12.19	30.09.19	30.09.20
Innskutt egenkapital	817.281	817.281	817.281
Opptjent egenkapital	658.929	505.910	711.364
Balansført egenkapital	1.476.210	1.323.191	1.528.645
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-157.295	-178.539	-154.141
Ren kjernekapital	1.318.915	1.144.652	1.374.504
Fondsobligasjoner	-	-	-
Kjernekapital	1.318.915	1.144.652	1.374.504
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	120.331	120.301	120.000
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-1.639	-1.833	-1.568
Ansvarlig kapital	1.437.607	1.263.120	1.492.936

Risikoveid beregningsgrunnlag:			
Stater	9.040	1.248	-
Lokale og regionale myndigheter	10.587	4.023	16.314
Institusjoner	305.254	260.309	113.086
Foretak	1.498.623	1.538.590	586.170
Massemarked	4.065	3.565	1.051.025
Pantsikkerhet i eiendom	3.523.882	3.654.877	3.386.195
Forfalte engasjementer	43.049	48.046	88.200
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.509	14.506	27.185
Andeler i verdipapirfond	105.138	104.703	189.740
Egenkapitalposisjoner	192.717	175.388	210.187
Øvrige engasjementer	114.446	105.447	89.017
Sum kredittrisiko	5.821.310	5.910.702	5.757.119
Operasjonell risiko	570.216	512.020	570.216
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	6.289	4.335	13.385
Totalt beregningsgrunnlag	6.397.815	6.427.057	6.340.719
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	20,6 %	17,8 %	21,7 %
Kjernekapitaldekning	20,6 %	17,8 %	21,7 %
Kapitaldekning	22,5 %	19,7 %	23,5 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,50%)	159.945	160.676	158.518
Motsyklisk buffer (2,50%) 1% fra 31.3.20	159.945	128.541	63.407
Systemrisikobuffer (3,00 %)	191.934	192.812	190.222
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	511.825	482.029	412.147
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50%)	287.902	289.218	285.332
Tilgjengelig ren kjernekapital	637.880	491.873	795.457
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9.9%	9,7 %	11,1 %

Note 12 - Egenkapitalbevisere og spredning av egenkapitalbevis per 30.09.2020

	Antall	antall egenkapitalbevis
Det var 2 egenkapitalsbevisere per 30.06.2020		
1 Sparebankstiftelsen Hallingdal	7.130.445	88,50 %
2 Sparebankstiftelsen Øystre Slidre	926.555	11,50 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	8.057.000	100 %

Egenkapitalbevisbrøk - Morbank

(Hele tusen kroner)	30.09.2020	01.01.2020	30.09.2019
Eierandelskapital	805.700	805.700	805.700
Overkursfond	11.581	11.581	11.581
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	550.505	505.671	372.547
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	1.367.786	1.322.952	1.189.828
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	151.410	146.594	126.698
Kompensasjonsfond	1.176	1.176	1.176
B. Sum samfunnseid kapital	152.586	147.770	127.874
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkap	1.520.372	1.470.722	1.317.702
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	89,96 %	89,95 %	90,30 %

Note 13 - Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten.

Konsern 30.09.2020

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	148.553	43	43	-438	148.201
Netto andre provisjonsinntekter	40.733	-	-	-	40.733
Netto andre inntekter	44.680	37.634	31.566	9.803	123.683
Driftskostnader	115.679	30.653	30.118	-3.536	172.914
Resultat før tap	118.287	7.024	1.491	12.901	139.703
Tap på utlån og garantier	5.765	-	-	-	5.765
Resultat før skatt	112.522	7.024	1.491	12.901	133.938

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	9.924.470	-	-	-24.799	9.899.671
Andre eiendeler	1.664.989	51.247	17.146	41.152	1.774.534
Sum eiendeler pr segment	11.589.459	51.247	17.146	16.353	11.674.205
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.522.030	-	-	-23.655	8.498.375
Annen gjeld og egenkapital	3.067.429	51.247	17.146	40.008	3.175.830
Sum egenkapital og gjeld pr segment	11.589.459	51.247	17.146	16.353	11.674.205

Note 14 - SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.

SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Det er inngått en aksjonæravtale for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4%. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt har en kjernekapitaldekning på minst 11,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises også her til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Kredittkort AS til enhver tid har en forsvarlig ansvarlig kapital.

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på børs samt verdipapirfond som investerer i egenkapitalinstrumenter.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen samt verdipapirfond som investerer i renteinstrumenter.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til gjennomsnittlig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Fastrentelån klassifisert i nivå 3 verdivurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontanstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Instrumenter inkludert i nivå 3 omfatter hovedsaklig investeringer i fastrenteutlån og aksjer i allianseselskaper og og andre strategiske aksjer samt grunnfondsbevis i andre banker.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2020:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	21.683	-	21.683
- Obligasjoner og sertifikater	-	448.017	-	448.017
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	96.242	184.916	194.410	475.567
- Fastrentelån	-	-	490.071	490.071
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat	-	6.650.408	-	6.650.408
Sum eiendeler	96.242	7.305.024	684.481	8.085.747
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	16.403	-	16.403
Sum forpliktelser	0	16.403	0	16.403

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 1. januar 2020:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	1.917	-	1.917
- Obligasjoner og sertifikater		475.768		475.768
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	107.428	259.708	187.523	554.659
- Fastrentelån	-	-	575.258	575.258
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	5.940.895	-	5.940.895
Sum eiendeler	107.428	6.678.288	762.781	7.548.496
Forpliktelses (hele tusen kroner)				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	689	-	689
Sum forpliktelser	-	689	-	689

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2020:

	Fastrentelån	Egenkapital- instrumenter	Sum
Inngående balanse	575.258	187.523	762.781
Investeringer i perioden	-	3.796	3.796
Tilbakebetaling av kapital	-	-	-
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-	-
Netto volumendring i perioden	-95.761	-	-95.761
Gevinst eller tap ført i resultatet	10.575	3.089	13.664
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Utgående balanse	490.071	194.408	684.479

Note 16 - Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet enkelthendelser av vesentlig betydning som påvirker bankens delårsregnskap ved utgangen av tredje kvartal 2020.

SpareBank
HALLINGDAL VALDRES

Geilo • Ål • Gol • Nesbyen • Flå • Hemsedal
Fagernes • Heggenes • Beitostølen